JAARRAPPORT

atlas

Een terugblik op 2024

© Ron Janssens

Vlaanderen
is divers

INHOUD

1.	Inleiding	3

Atlas versterkt nieuwkomers & anderstaligen

2.	Atlas versterkt de competenties en zelfredzaamheid van nieuwkomers en anderstaligen	5
2.1.	Instroom meerderjarige nieuwkomers	6
2.2.	Instroom minderjarige nieuwkomers	7
3.	Anderstaligen versterken hun competenties en zelfredzaamheid met een inburgeringsprogramma	7
3.1.	Anderstaligen krijgen informatie en een intake in functie van een traject op maat	7
3.1.1.	Informeren en werven van anderstaligen	7
3.1.2.	Aanmeldingen en eerste inburgeringscontracten	8
3.2.	Inburgeraars krijgen trajectbegeleiding en maatschappelijke oriëntatie op maat	9
3.2.1.	Trajectbegeleiding	9
3.2.2.	Maatschappelijke Oriëntatie (MO)	10
3.3	Minderjarige nieuwkomers krijgen een toeleidingstraject op maat	10
4.	Behoeftegericht aanbod Nederlands voor volwassen anderstaligen	12
4.1.	Behoeftegerichte intake NT2 - Regie NT2	12
4.2.	Hoogopgeleiden met educatief perspectief	13
4.3.	Civiele testen Nederlands	13
5.	De doelgroep van het integratie- en inburgeringsbeleid neemt actief deel aan de samenleving: maatschappelijke participatie	14
6.	Oekraïne	15

Atlas ondersteunt diensten & organisaties

7.	Atlas ondersteunt de werking van stedelijke diensten en organisaties rond de diversiteit van de stad	17
7.1.	Taal- en diversiteitsbeleid	17
7.2.	Ondersteuning van organisaties bij het creëren en aanbieden van taaloefenkansen	18
7.3.	Migratierecht	19
7.4.	Sociaal Tolken en Vertalen	20

Atlas versterkt samenleven in diversiteit

8.	Atlas versterkt het samenleven in diversiteit in de stad	22
8.1.	Positionering en promotie van het aanbod	23
8.2.	Storytelling en activiteiten	24

Atlas is wendbaar naar de toekomst

9.	Samenwerkingen en projecten	26
9.1.	Afgeronde projecten in 2024	27
9.1.1.	Digitale inclusie voor inburgeraars	27
9.1.2	Vlaams Digitaal Programma - digitale inclusie	27
9.1.3.	Uitwisseling van goede praktijken tussen Atlas en Grunnskole for voksne in Bergen, Noorwegen	28
9.2.	Lopende projecten	28
9.2.1.	Vervolgtrajecten na inburgering (VIB)	28
9.2.2.	Plan Samenleven | Actie-5 oefenkansen NL	29
9.2.3.	Netwerk participatietraject Antwerpen	29
9.2.4.	Actieplan 2024-2026 - Netwerk Participatie Antwerpen	30
9.2.5.	Proeftuinen activering van inburgeraars	30
9.2.6.	Horizon: samen op weg naar werk en welzijn	31
9.2.7.	All Inclusive - partnerschappen inclusieve werkvloeren	31
9.2.8.	Demoklap Lager Onderwijs - schooljaar 2024-2025	32
10.	Atlas is een wendbare organisatie	33
10.1.	Vlaams digitaliseringsprogramma	33
10.2.	Outputgericht management	33
10.3.	Bouwproject Atlas II	34

1. Inleiding

Atlas integratie en inburgering Antwerpen is als stedelijke vzw bevoegd voor **de uitvoering van het inburgerings- en integratiebeleid in stad Antwerpen**. Atlas wil nieuwkomers en anderstaligen in Antwerpen versterken en werken aan een toegankelijke, inclusieve dienstverlening bij organisaties, werkgevers en diensten die actief zijn in de stad. Atlas voert het Vlaams beleid integratie en inburgering uit, met extra stedelijke accenten en opdrachten.

Met dit jaarrapport 2024 bieden we een **uitgebreid overzicht van onze dienstverlening en realisatie**s en blikken we terug op een jaar waarin we ons meer dan ooit inzetten voor integratie en inburgering in stad Antwerpen.

In 2024 zagen we een **stijging in de cijfers voor de meeste aspecten van onze dienstverlening**. De instroom van nieuwkomers in stad Antwerpen bleef hoog, onder meer door het groot aantal Oekraïense tijdelijk ontheemden die zich in Antwerpen vestigden. De stad kende ook een sterke stijging in het aantal minderjarige nieuwkomers. Hierdoor realiseerde Atlas een hoog aantal inburgeringstrajecten, NT2-gesprekken, toeleidingen van minderjarigen naar onderwijs, diploma-erkenningen, enz. Het aantal lopende inburgeringstrajecten was gemiddeld 9.625.

Het **aantal inwoners met migratie-achtergrond in stad Antwerpen** is de voorbije jaren sterk gestegen: in 2019 bedroeg dit aandeel 50%, in 2024 was dat 55,8 %. Daarom blijft Atlas sterk inzetten op een toegankelijke en inclusieve samenleving door drempels voor anderstaligen en inwoners met migratie-achtergrond bij de stedelijke administratie en lokale organisaties zoveel mogelijk te verlagen. De focus van Atlas ligt hierbij op werk, onderwijs, participatie en dienstverlening. De ondersteuningsvragen rond migratierecht en inzet van sociaal tolken en vertalers blijven stijgen.

Midden 2024 startte Atlas **proeftuinen onder het Vlaamse plan 'Activering van inburgeraars'**. De ambitie is om acties te ontwikkelen die de afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen voor nieuwkomers en anderstaligen, ter versterking en uitbreiding van het inburgeringstraject. Vanuit haar eigenheid en specificiteit is Atlas ervan overtuigd dat ze een meerwaarde kan realiseren voor de activering van (ex-)inburgeraars. Dat in nauwe samenwerking met de lokale partners en binnen een geïntegreerd stedelijk arbeidsmarktbeleid.

Eind 2024 en begin 2025 startten een **nieuwe Vlaamse en stedelijke legislatuur**. Vanaf 2025 tekenden die nieuwe beleidslijnen uit om zo integratie en inburgering nog meer te versterken. We zijn trots op de resultaten die we in 2024 hebben behaald en blijven ons inzetten voor een inclusieve samenleving waarin iedereen de kans krijgt om actief deel te nemen, zijn draai vindt en meegroeit met een stad die altijd in beweging is.

- **DOEL EN DRAAGWIJDTE VAN DIT RAPPORT**

Dit jaarrapport wordt opgemaakt in uitvoering van artikel 16 §2 van de samenwerkings-overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en stad Antwerpen over de uitvoering van het Vlaamse Integratie- en Inburgeringsbeleid op het grondgebied van stad Antwerpen. Dit artikel stelt het volgende:
'De Stad voegt een inhoudelijk jaarverslag toe aan de beleidsevaluatie van de jaarrekening dat weergeeft welke activiteiten en prestaties werden verricht of effecten werden bereikt in het kader van de uitvoering van de opdrachten vermeld in artikel 6, §2. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de door de minister vastgelegde set kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. Deze minimale set indicatoren wordt bepaald in het subsidiebesluit voor het desbetreffende kalenderjaar.'

Dit rapport vertrekt vanuit de indicatoren die de minister vastlegde. Het vormt geen weergave van de volledige dienstverlening of alle opdrachten van Atlas. Ook op vlak van structuur en indeling gaan we verder op de vastgelegde indicatoren.

NOOT VOORAF

Het eerste deel van dit rapport (punten 1 tot en met 5) bevat de cijfers voor de reguliere werking inclusief Oekraïense tijdelijk ontheemden. Dit op vraag en volgens de richtlijnen van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB). In punt 6 worden de deelcijfers voor Oekraïense ontheemden nog eens afzonderlijk weergegeven.

atlas versterkt nieuwkomers & anderstaligen

2. Atlas versterkt de competenties en zelfredzaamheid van nieuwkomers en anderstaligen

Atlas wil nieuwkomers en anderstaligen kansen bieden, hun competenties en zelfredzaamheid versterken en hen zo een actieve bijdrage laten leveren aan de samenleving. Ook in 2024 hebben we mensen begeleid om een hoger niveau Nederlands te halen, de structuur en de waarden en normen van onze samenleving te leren kennen, werk te zoeken en hun netwerk uit te bouwen. We zetten in op dienstverlening op maat en op digitale oefenkansen. De voorbije jaren implementeerden we de verschillende wijzigingen in het inburgeringstraject. Maar in 2024 zetten we alles op alles om deze wijzigingen **zo klantvriendelijk en zo efficiënt mogelijk te organiseren** in onze end-to-end processen.

De focus lag in 2024 verder op **activering van (ex-)inburgeraars en anderstaligen,** met verschillende initiatieven die werden opgestart of verder uitgewerkt:

- de uitrol van de proeftuinen 'Activering van inburgeraars', het vroegere Turboplan (AVI, zie 9.2.5)
- de start van 'Horizon, het Antwerps lokale partnerschap' tussen 16 organisaties (zie 9.2.6), dat zich richt op activering van kwetsbare doelgroepen
- proeftrajecten en kennisuitwisseling om vervolgtrajecten op maat uit te werken (VIB, Atlas in samenwerking met de andere agentschappen, zie 9.2.1)
- In 2024 verdiepte Atlas de samenwerking met partners met het oog op activering en maakten we een start om een geïntegreerd stedelijk arbeidsmarktbeleid vorm te geven met een duidelijke rolverdeling

voortbouwend op de sterktes van verschillende partners. Atlas heeft een breed bereik van nieuwkomers en anderstaligen in de stad, kan hen vanaf de start en zonder taaldrempel informeren en motiveren én kan verder bouwen op bestaande expertise in de reguliere dienstverlening.

2024 luidde ook een volgende fase in van het **Netwerk participatietraject Antwerpen** (zie 9.2.3) met de goedkeuring van een tweede dossier bij Europa-Werk en Sociale Economie (WSE) ingediend samen met de stad (zie 9.2.4) om een netwerk van aanbieders verder uit te bouwen. Binnen ons aanbod **maatschappelijke oriëntatie** (MO) stuurden we de remediëringswijzen voor niet-geslaagden bij. Samen met de **NT2-partners** zorgden we voor een **behoeftedekkend aanbod** voor alle klanten, inclusief Oekraïners. De decretale vereiste om door te groeien naar het **taalniveau B1 mondeling** na het inburgeringstraject werd verder opgevolgd. Met Digilabo ontwikkelden we een gepast aanbod binnen **digitale inclusie** en volgden onze eerstelijnsmedewerkers de opleiding 'Mediawijs'. De instroom van minderjarige nieuwkomers en van tijdelijk ontheemde **Oekraïense vluchtelingen** bleef ook in 2024 hoog. We stemden ons aanbod hierop af. In de tweede helft van 2024 bereidden we ons tenslotte grondig voor op de implementatie van het nieuwe klantvolgsysteem **allis**, dat na een aantal technische complicaties in 2025 zal worden gelanceerd (zie 10.1).

2.1. INSTROOM MEERDERJARIGE NIEUWKOMERS

In 2024 kwamen over heel Vlaanderen 52.976 nieuwkomers toe die tot de doelgroep voor inburgering horen. In stad Antwerpen vestigden zich 9.920 nieuwkomers. 7.030 onder hen behoorden tot de groep van rechthebbende inburgeraars, 2.870 tot de groep van verplichte inburgeraars. Zowel voor Antwerpen als voor heel Vlaanderen zit de instroom van meerderjarige nieuwkomers na de corona- en Oekraïnecrisis opnieuw op het niveau van het referentiejaar 2019.

Tegenover de rest van Vlaanderen steeg de instroom in Antwerpen met 2%, van 16,6% in 2023 naar 18,7% in 2024.* De verhouding rechthebbenden-verplichten bleef in Antwerpen dezelfde tegenover 2023, maar verschoof naar 5% meer verplichten tegenover 2022.* De instroom van tijdelijk ontheemden in Antwerpen steeg met 10% boven het niveau van 2023. Opvallende stijgingen zijn verder te merken bij gezinsherenigers (+19%) en arbeidsmigranten EU+ (+21%). Het aantal erkende vluchtelingen daalde sterk tegenover 2023, maar ligt zo weer meer in lijn met de voorgaande jaren. De top 5 van nationaliteiten die instroomden in de stad in 2024 zijn: Marokko, Nederland, Spanje, Turkije en Afghanistan.

Instroom meerderjarigen	2019	2020	2021	2022*	2023*	2024
Antwerpen	9.405	7.133	6.231	10.899	9.078	9.920
Vlaanderen	52.339	42.395	39.291	62.641	54.813	52.976

* Percentages op basis van de gecorrigeerde cijfers. ABB corrigeerde de instroomcijfers retroactief omwille van technische redenen (voor 2022 naar omhoog en voor 2023 naar omlaag).

2.2. INSTROOM MINDERJARIGE NIEUWKOMERS

In 2024 kende heel Vlaanderen een instroom van 15.535 minderjarige nieuwkomers. In Antwerpen waren dat er 3.099. De stijgende trend van de voorbije jaren zet zich verder. Tegenover 2023 steeg de instroom van deze groep in de stad met ruim 18,5%. Tegenover het referentiejaar 2019 betekent het een stijging van bijna 24% over heel Vlaanderen en van ruim 30% in stad Antwerpen.

Instroom minderjarigen	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antwerpen	2361	1.379	1.834	2.248	2.588	3.099
Vlaanderen	12593	8.947	10.858	13.448	15.275	15.535

3. Anderstaligen versterken hun competenties en zelfredzaamheid met een inburgeringsprogramma

3.1. ANDERSTALIGEN KRIJGEN INFORMATIE EN EEN INTAKE IN FUNCTIE VAN EEN TRAJECT OP MAAT

3.1.1. Informeren en werven van anderstaligen

De doelgroep nieuwkomers in de stad snel bereiken is het primaire doel van werving voor inburgering in Antwerpen. De motivatie van de nieuwkomer om de taal te leren en de samenleving te leren kennen is het grootst bij aankomst. De hoge instroom van nieuwkomers in de stad en de blijvend hoge instroom van tijdelijk ontheemden zorgden ook in 2024 voor een grote interesse in het aanbod van Atlas.

In 2024 maakte Atlas gebruik van de resultaten van het project 'Wervingscommunicatie voor potentiële inburgeraars' (2023, E3). Zo verstuurden we de herwerkte wervingsbrieven en de informatieve bijlage en zetten we videogetuigenissen van ex-inburgeraars in op de website en in de wachthal. Voor doorverwijzers kwam er een interactieve PDF, een meertalige infobrochure en een onepager met de belangrijkste info. In 2024 en 2025 ligt de focus op het verspreiden van dit materiaal.

De website **www.atlas-antwerpen.be** kreeg in 2024 een grondige vernieuwing met het oog op nog betere toegankelijkheid en werving. De website is beschikbaar in 8 talen en is opgebouwd rond een luik 'inburgeraars en anderstaligen' en een luik 'professionals'. Atlas was in 2024 bovendien ook actief op Facebook, Instagram en LinkedIn en vergrootte zo haar naamsbekendheid.

De intake, begeleiding en lessen maatschappelijke oriëntatie in de eigen taal/contacttaal van de klant zijn een sterke troef om nieuwkomers te overtuigen van de meerwaarde van ons aanbod. Maar ook onze nauwe samenwerking met NT2-partners én Atlasmedewerkers die de klant rechtstreeks kunnen inschrijven in een cursus NT2 vormen onze sterktes. Dankzij verschillende trajecten zette Atlas zich in 2024 in om kwetsbare doelgroepen te bereiken, die een intrinsiek wervend aspect in zich dragen voor toekomstige klanten.

Voorbeelden zijn Nederlands voor ouders in samenwerking met De Schoolbrug vzw en de NT2-partners:

- anderstalige ouders die Nederlands volgen op de school van hun kind
- Taalbubbels+: inburgering voor moeders met jonge kinderen
- een MO-zomeraanbod voor jongeren
- infomarkten rond beroepsgerichte opleidingen en jobmatching.

3.1.2. Aanmeldingen en eerste inburgeringscontracten

Bij de eerste aanmelding bij Atlas krijgt elke anderstalige een intakegesprek met een trajectbepaler. In 2024 zette het team trajectbepaling het model van prescreening vóór de effectieve intake verder, door potentiële inburgeraars vooraf te contacteren voor doelgroepbepaling, inschrijving bij VDAB en vrijstellingen en attesten te checken.

In 2024 meldden zich 32.862 personen een eerste keer aan bij één van de agentschappen. Bij Atlas ging het om 8.197 personen, waarvan 56% rechthebbende en 43% verplichte nieuwkomers (+1% onbepaald). Tegenover 2023 bleef het aantal aanmeldingen bij Atlas gelijk*, tegenover het referentiejaar 2019 noteren we een stijging van 41%.

	Rechthebbend	Verplicht	Onbepaald	Totaal
2018	2.819	2.292	271	**5.382**
2019	3.098	2.398	316	**5.812**
2020	2.683	1.663	82	**4.428**
2021	3.401	2.498	104	**6.003**
2022	2.949	2.678	156	**5.783**
2023	3.575	2.598	60	**6.233**
2024	4.624	3.520	53	**8.197***

* Vanaf 1 januari 2024 worden de aanmeldingen Oekraïne geregistreerd in KBI Connect. De cijfers in de tabel voor 2022 en 2023 zijn exclusief Oekraïne. De totaalcijfers aantal aanmeldingen bij Atlas (regulier + Oekraïne) zijn 7708 (2022) en 8022 (2023).

Atlas voerde in 2024 ook 370 gesprekken met nieuwkomers met een leefloon. De samenwerking tussen Atlas, dienst Activering van Ondernemen en Stadsmarketing en Sociale Dienstverlening van de stad werd in de loop van 2024 aangepast. De stad koos voor een meer gedecentraliseerde aanpak voor deze doelgroep. Atlas ontvangt nieuwkomers met een leefloon sindsdien weer op de eigen locatie en geeft hen een extra screening met oog op activering naar werk.

In totaal tekenden 6.355 personen een inburgeringscontract in 2024. Er werden **6.084 eerste inburgeringscontracten** afgesloten, waarvan 2.789 rechthebbend en 3.295 verplicht. Dat is een **stijging van 14% eerste contracten** ten opzichte van 2023 en van 31% ten opzichte van het referentiejaar 2019. Opvallend is dat de stijging ten opzichte van vorig jaar zich voornamelijk voordoet bij verplichte inburgeraars. Het aandeel van Atlas van alle eerste contracten in Vlaanderen en Brussel steeg van 21% naar 25%.

Aantal eerste inburgeringscontracten	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal Atlas	4.650	3.934	5.323	4.610	5.343	6.084

3.2. INBURGERAARS KRIJGEN TRAJECTBEGELEIDING EN MAATSCHAPPELIJKE ORIËNTATIE OP MAAT

3.2.1. Trajectbegeleiding

In 2024 waren er gemiddeld **9.625 lopende begeleidingsdossiers**. Sinds de laatste decreetswijzigingen is de stijging van het aantal lopende dossiers opmerkelijk. Dat vloeit in de eerste plaats voort uit de stijging van het aantal afgesloten inburgeringscontracten. Anderzijds zal de impact van een aantal maatregelen worden onderzocht zoals de invoering van het participatietraject en de standaardtest NT2.

Atlas reikte in 2024 aan **4.433 inburgeraars een inburgeringsattest** uit. Dat is een stijging van bijna 22% ten opzichte van het jaar voordien, en is in de eerste plaats te koppelen aan het stijgend aantal inburgeringscontracten sinds 2022. Andere mogelijk bepalende factoren worden verder onderzocht.

Aantal inburgeringsattesten	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal Atlas	3.762	3.321	4.194	3.974	3.624	4.433

Sinds de decreetswijzingen in 2022 is de sanctionering van rechthebbenden geschrapt. Atlas stuurde in 2024 467 vaststellingen van inbreuken naar de handhavingsambtenaar voor sanctionering. Dat ligt in lijn met 2023 en betekent 5% tot 7% van het aantal lopende begeleidingen. De meest voorkomende dossiers in 2024 betreffen niet regelmatig deelgenomen aan de cursus MO of NT2 (47%), niet tijdig aangemeld (27%) of niet tijdig aangemeld na inbreuk (18,5%). De inbreuken 'niet ingeschreven VDAB' en 'onvoldoende deelname aan het participatietraject' in functie van de nieuw bijgekomen pijlers komen zelden voor.

Team trajectbegeleiding verfijnde in 2024 de decreetswijzigingen en nieuwe trajecten in haar werking: naast de eerste pijlers NT2 en MO legden we ook de focus op de nieuwe pijlers activering van inburgeraars en toeleiding naar lokale participatietrajecten:

- Het **traject naar werk** (3e pijler). 94% van de klanten die in 2024 een eerste contract tekenden bij Atlas en niet werkten, schreef zich binnen de 2 maanden in als werkzoekende bij VDAB.
- Het **participatietraject** (4e pijler). Sinds 2023 volgen trajectbegeleiders ook dit trajectonderdeel op: ze begeleiden inburgeraars die het participatietraject moeten of willen volgen om het juiste aanbod te vinden. Voor de ontwikkeling en uitbreiding van het aanbod in de stad ontvangt Atlas middelen van Europa-WSE. (Zie 9.2.3 en 9.2.4).
- Binnen het project **'Activering van inburgeraars'** (AVI, zie 9.2.5) koos Atlas ervoor om naast het opzetten van een nieuw team Werk, het activeringstraject maximaal te linken aan de 4 pijlers van het inburgeringstraject en geïntegreerd te laten verlopen met de reguliere dienstverlening. Zo spelen trajectbegeleiders een cruciale rol bij het bespreken van de ambities en de doelen van inburgeraars. Zij brengen in kaart over welke opleidingen, werkervaring en competenties inburgeraars beschikken.
- Het **lokaal partnerschap Horizon** (zie 9.2.6) rolde op 1 januari 2024 uit de startblokken. 16 partnerorganisaties in de stad werken samen om mensen (waaronder nieuwkomers) met een complexe multiproblematiek te begeleiden en te activeren. In Atlas werken 3 nieuwe trajectbegeleiders onder de Horizonvlag.
- Atlas nam de voorbije 2 jaar het initiatief om de concepten **'eigenaarschap van de klant'** en **'massamaatwerk'** (in samenwerking met AgII) te ontwikkelen en te verfijnen. Het uiteindelijke doel is om meer op maat van de klant te begeleiden en het eigenaarschap van de inburgeraar in zijn persoonlijk traject te verhogen. Beide concepten waren in 2024 nog in ontwikkeling.

3.2.2. Maatschappelijke Oriëntatie (MO)

In 2024 volgden 4.788 inburgeraars een eerste les MO. Tegenover 2023 blijft dit cijfer gelijk, tegenover het referentiejaar 2019 is dit een stijging met 28%.

De MO-cursussen in Atlas zijn een aanbod op maat op basis van 4 klantprofielen. Bovendien zijn **digitale oefenkansen** en **afstandsonderwijs** ook belangrijk, naast ontmoeting, dialoog en het opbouwen van een netwerk. Daarom omvatten alle MO-cursussen bij Atlas een mix van fysieke lessen, digitale lessen en opdrachten.

Het behalen van de onderwijsdoelen wordt beoordeeld door een combinatie van een **standaardtest MO** (60% van het totaal) en een luik **procesevaluatie** (40% van het totaal). Doorheen de cursus beoordelen we cursisten in de procesevaluatie op enkele kernvaardigheden, actieve deelname en aanwezigheid.

In 2024 werden er 5.387 standaardtesten MO (door 5.114 cursisten) en 932 vrijstellingstesten afgelegd. Deze cijfers zijn inclusief personen met een woonplaats buiten het grondgebied stad Antwerpen en herkansers.

In 2024 slaagde 92% voor de test MO en 81% voor de vrijstellingstest. In kwartaal 1 van het jaar voordien wijzigde de cesuur voor de test van 50% naar 80%. Het remediëringsaanbod op maat voor niet-geslaagden werd in 2024 verankerd in de reguliere werking.

In 2024 verfijnden we de vernieuwingen in MO van de voorbije jaren. Zo werd de procesevaluatie en de flow van de test MO bijgestuurd en werkten we een werkwijze uit voor groepsremediëring die we opnamen in de cursusplanning. Daarnaast werd er geëxperimenteerd met een begeleid zelfstudie-aanbod voor inburgeraars voor wie een groepscursus niet past, zoals voor horecapersoneel of shiftwerkers en integreerden we online modules verder in het blended cursusaanbod.

Aantal cursisten met eerste lesmoment MO	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Antwerpen	3.745	3.993	4.737	4.394	4.736	4.788
Vlaanderen	18.179	20.653	21.106	18.179	18.131	19.435

3.3. MINDERJARIGE NIEUWKOMERS KRIJGEN EEN TOELEIDINGSTRAJECT OP MAAT

In 2024 leidde Atlas in totaal 3.625 minderjarigen toe naar het onderwijs in Antwerpen. Het gaat hierbij om kinderen vanaf 2,5 tot en met 17 jaar die als nieuwkomer of in het kader van Meld Je Aan (basisonderwijs én secundair) worden toegeleid naar een Antwerpse school. Tegenover 2023 is dit een stijging van bijna 12%, tegenover het referentiejaar 2019 een stijging van 50%. De top 3 in nationaliteiten in 2024 is: Oekraïne, Afghanistan en Syrië.

Atlas verwees 1.360 anderstalige nieuwkomers naar een Antwerpse basisschool. Atlas is ook een van de **stedelijke aanmeldpunten** voor **Meld Je Aan**: Antwerpenaren op zoek naar een school voor het volgende schooljaar (basisonderwijs en 1e jaar secundair), kunnen bij de minderjarigenwerking terecht voor ondersteuning bij de aanmelding. In 2024 werden zo 919 kinderen aangemeld. Atlas deed bovendien opnieuw een sensibiliseringsactie voor de aanmelding van ‘instappertjes’ of peuters die voor het eerst naar school moeten bij een 700-tal ouders.

Ook in 2024 was Atlas het **centrale aanmeldpunt voor OKAN** in stad Antwerpen. Volgens afspraken gemaakt met alle scholen binnen het Lokaal Overleg Platform (LOP) Antwerpen melden alle kandidaat-OKAN-leerlingen zich bij Atlas. De medewerkers van de minderjarigenwerking doen een intake en screening en verwijzen door naar een gepaste school. Door de grote capaciteitsdruk komen veel jongeren op een wachtlijst terecht. Ook in 2024 werden opnieuw inspanningen gedaan om het aantal OKAN-plaatsen in stad Antwerpen te verhogen. De wachtlijsten werden in het najaar weggewerkt maar de druk blijft hoog door de blijvend stijgende instroom. Standaard zien we een piek in de toeleidingen in het eerste kwartaal van het jaar.

Omdat jongeren vaak langere tijd moeten wachten op een plek in een OKAN-klas werd er ook in 2024 **wachtaanbod** opgestart. 33 jongeren maakten gebruik van dit aanbod dat werd uitgewerkt door partners uit de welzijns- en vrijetijdssector zoals Habbekrats, Stormkop en La Strada. Minstens 3 dagen per week konden de kinderen deelnemen aan activiteiten met een focus op taalverwerving. Ook in het volwassenenonderwijs werd extra aanbod voor jongeren voorzien. CVO Encora richtte opnieuw specifieke klassen in voor jongeren op de OKAN-wachtlijst.

Jongeren met het statuut tijdelijk ontheemden (Oekraïne) hadden de mogelijkheid om te kiezen voor **individueel of collectief thuisonderwijs**. Atlas heeft ouders hierover geïnformeerd, gelet op de wachtlijst voor OKAN-onderwijs.

Sommige toeleidingen naar onderwijs vragen **specifieke begeleiding of extra ondersteuning**. Voor toeleiding van kinderen met een beperking werkt Atlas samen met het Centraal Meldpunt voor Risicojongeren. We betrekken dan ook het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) om een correcte inschatting te maken van de mogelijkheden of beperkingen van de kinderen. Atlas verwees 48 kinderen door naar het Centraal Meldpunt. Een andere specifieke en uiterst kwetsbare groep zijn de **niet-begeleide minderjarigen**. Wanneer we vaststellen dat deze jongeren nog niet gekend zijn bij Dienst Voogdij gaan we hiermee aan de slag om deze jongeren te beschermen.

253 jongeren namen in 2024 deel aan de **zomerscholen**. Tijdens de zomer voorzien verschillende organisaties een waaier aan activiteiten voor anderstalige nieuwkomers. Team minderjarigen van Atlas werkt mee aan het toeleiden en inschrijven van de kinderen, ondersteunt de inschrijvingsdag bij 2 grote aanbodverstrekkers en evalueert achteraf. Omdat een groot aantal kinderen door plaatsgebrek nog niet kon starten in een OKAN-klas, werden de plaatsen van sommige initiatieven zoals **Zomerklap** volledig voorbehouden voor hen.

Aantal minderjarigen met een toeleiding naar het onderwijs (kleuter, basis, secundair)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal Atlas	2.416	2.075	2.637	2.980	3.245	3.625

4. Behoeftegericht aanbod Nederlands voor volwassen anderstaligen

4.1. BEHOEFTEGERICHTE INTAKE NT2 – REGIE NT2

In 2024 voerde Atlas **32.303 NT2-gesprekken** en realiseerde **23.177 NT2-plaatsingen** voor 10.843 unieke personen. Ten opzichte van 2023 is dit een stijging van 3% van het aantal gesprekken, ten opzichte van het referentiejaar 2019 een stijging van 19,5%.

Atlas doet intakegesprekken NT2 voor volwassen anderstaligen met een vraag rond Nederlands leren en oefenen. Op basis van deze informatie maken we jaarlijks in maart het behoefteplan NT2 op en stemmen we vraag en aanbod NT2 op elkaar af. Dat gebeurt via de NT2-overleggen en de planningsgesprekken per aanbieder. Doorheen het jaar wordt de vraag gemonitord en sturen we bij waar nodig.

Samen met de NT2-partners streefde Atlas naar een **behoeftedekkend aanbod** voor alle klanten, inclusief Oekraïners. Er werd aanbod voorzien op 4 tot 5 startmomenten, voor alle profielen, van laaggeletterd tot hooggeschoold (startniveaus) en op verschillende dagdelen (ook zaterdag voor bepaalde profielen).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
NT2-gesprekken Atlas	27.027	21.819	28.322	30.857	31.444	32.303

Naast dit reguliere aanbod, creëert Atlas samen met de NT2-partners ook **geïntegreerd NT2-aanbod** in samenwerking met diverse (NT2-)partners om anderstaligen sneller naar werk toe te leiden. Enkele voorbeelden van ingerichte trajecten:

- In september startte opnieuw een **aanbod Nederlands voor ouders** op verschillende scholen in Antwerpen, in samenwerking met De Schoolbrug en de stad (regie Onderwijs): 11 Kaap-groepen en 5 groepen Schoolklap. Dit nieuw aanbod zet in op oefenkansen op de school van de kinderen.
- In samenwerking met de stedelijke dienst Activering werden **intensieve voortrajecten en versterkende BOOST-trajecten voor activeringsklanten** georganiseerd zowel voor Ligo- als voor CVO-profielen.
- Op vraag van de stedelijke dienst Personeel & Organisatie organiseerden de NT2-aanbieders op meerdere werkvloeren **trajecten Nederlands op de werkvloer**.

Daarnaast organiseerden de NT2-partners in samenwerking met andere opleidingen heel wat **behoeftegerichte geïntegreerde trajecten**. Ze zijn gebundeld op www.nederlandsplusopleiding.be. Verschillende NT2-aanbieders bleven bovendien ook in 2024 inzetten op extra aanbod voor het participatietraject.

In 2024 bleef de focus ook op **jongeren** liggen. Door een capaciteitstekort in OKAN werd er een intensief aanbod NT2 georganiseerd, specifiek voor anderstalige jongeren vanaf 17 jaar, in nauwe samenwerking met OKAN en Atlas. Ook voor ex-OKAN-jongeren is er nood aan behoeftegericht aanbod. Atlas finaliseerde de analyse van deze doelgroep samen met de OKAN-scholen en inventariseerde samen met de NT2-aanbieders het bestaande aanbod. Atlas stuurde op basis van deze analyse in 2024 haar intake voor jongeren bij. Ze worden beter georiënteerd en er zijn meer behoeftegerichte trajecten bij CVO en Ligo om naar toe te leiden of meteen voor in te schrijven.

Atlas organiseerde in samenwerking met de NT2-partners een **trefdag NT2**. We brachten 250 leerkrachten NT2 samen die zich konden verdiepen in lezingen, workshops en masterclasses over Nederlands als tweede taal, methodieken en aansluitende thema's rond inburgering en integratie.

De **driejarige samenwerkingsovereenkomst tussen Atlas en Ligo** ging haar tweede jaar in met de volgende inhoudelijke doelstellingen:
- investeringen in infrastructuur
- een efficiënte intake en snelle instroom
- aanbod op maat rond maatschappelijke en professionele participatie
- aanbod en samenwerking rond digitalisering
- samenwerkingen rond vormingen, advies en beeldvorming

4.2. HOOGOPGELEIDEN MET EDUCATIEF PERSPECTIEF

- **Stadsbeurs en adviezen studeren**
  In 2024 reikte Atlas 111 stadsbeurzen uit. De dalende trend van de voorbije jaren zet zich verder. Dat heeft te maken met het stijgend aantal Linguapolisbeurzen dat VDAB voorziet voor anderstaligen. Het aantal adviezen 'verder studeren' was 582, inclusief vervolgtrajecten na inburgering. Dat cijfer ligt in de lijn van het jaar voordien.

- **Advies zelfstudie (Taalgarage)**
  Taalgarage kende de voorbije 3 jaren een boost. Tijdens en na de coronaperiode is zelfstudie erg populair geworden. Met 163 adviezen bleef het aantal hoog in 2024.

- **Diploma-erkenning**
  Net als de afgelopen jaren steeg in 2024 het aantal opgestarte dossiers diploma-erkenning naar 1.658. Het aantal ingediende dossiers is ook in stijgende lijn. Voor 2024 waren dat er 882.

4.3. CIVIELE TESTEN NEDERLANDS

De overheid legt voor sommige beroepen, opleidingen, inburgering en de verwerving van de Belgische nationaliteit een **taalvoorwaarde** op. Wie het gevraagde taalniveau niet kan bewijzen, kan bij Atlas een taaltest afleggen. Atlas test de niveaus A1-A2 en B1-B2. De civiele testen Nederlands zijn sinds 1 maart 2022 betalend. Sindsdien wordt er ook volgens een andere clustering gerapporteerd.

	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal lezen: cijfer voor 'schriftelijk'			797	667	839
Totaal luisteren: cijfer voor 'mondeling'			525	414	527
Totaal prescreening			713	725	881
Totaal	**2.425**	**2.975**	**2.035**	**1.806**	**2.247**

5. De doelgroep van het integratie- en inburgeringsbeleid neemt actief deel aan de samenleving: maatschappelijke participatie

ATLAS LEIDT TOE NAAR MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

Atlas leidt inburgeraars en anderstaligen toe naar sport, socioculturele organisaties en taaloefenkansen zodat die in hun vrije tijd kunnen participeren en hun Nederlands kunnen oefenen. Sinds januari 2023 is het **participatietraject** (4e pijler) een verplicht onderdeel van het inburgeringstraject: Atlas begeleidt inburgeraars die het participatietraject moeten volgen om het juiste aanbod te vinden. Het traject duurt **minimum 40 uur**. De activiteiten gebeuren in een Nederlandstalige context en moeten participatie op sociaal vlak bevorderen. Zie 9.2.3 en 9.2.4.

1.635 verplichte inburgeraars startten in 2024 met een participatie-activiteit als onderdeel van hun inburgeringstraject. Hiernaast leidde Atlas nog eens 1.324 andere anderstaligen zoals rechthebbenden en kinderen van inburgeraars toe naar sport, socioculturele verenigingen en taaloefenkansen.

Voor de ontwikkeling en uitbreiding van participatiekansen werkt Atlas samen met stad Antwerpen aan de opbouw van een netwerk van organisaties die een aanbod willen starten of uitbreiden voor inburgeraars en anderstaligen. Zie 9.2.3 en 9.2.4.

ATLAS ORGANISEERT PARTICIPATIE-ACTIVITEITEN IN SAMENWERKING MET PARTNERS

- **Taaloefenkansen**
  De conversatiegroepen van Open Inloop Taal telden 799 unieke deelnemers. Met de Zomer van Atlas boden we 25 conversatiegroepen aan en konden 41 personen Nederlands oefenen met een buddy. Zie 7.2.

- **Infosessies over thema's maatschappelijke participatie**
  In 2024 bereikten de infosessies rijbewijs, zelfstandig ondernemen en DUO for a JOB 261 inburgeraars.

- **Digitale participatie – Digilabo**
  Digilabo, de Atlaswerking die de digitale vaardigheden van inburgeraars versterkt, bereikte een record aantal inburgeraars in 2024. Digilabo leercentrum telde 506 unieke deelnemers. Met de digisessies bereikten we 4.176 deelnemers. Zie 9.2.1 en 9.2.2.

6. Oekraïne

Het aantal **Oekraïense vluchtelingen** dat zich in 2024 vestigde in de stad nam af ten opzichte van 2023, maar was nog steeds hoger dan de prognose vóór de start van het werkjaar. Antwerpen telt 1/6 van alle ingeschreven tijdelijk ontheemden in België. Ook de aanmeldingen en het aantal eerste inburgeringscontracten lagen hoger dan ingeschat op basis van de instroom. Deze doelgroep blijft een grote belangstelling hebben voor de dienstverlening van Atlas. Ook het aantal Oekraïense minderjarigen dat werd toegeleid naar onderwijs, en het aantal NT2-gesprekken blijven aanzienlijk. De profielen van de Oekraïense deelnemers bleven overwegend CVO-profielen, maar we zien een lichte stijging van Ligo-profielen. De belangstelling voor diploma-erkenning en verder studeren tenslotte is bij deze doelgroep sterk aanwezig.

In het eerste deel van dit rapport presenteren we de cijfers voor de reguliere activiteiten inclusief Oekraïense deelnemers volgens de richtlijnen van ABB. Hieronder geven we een samenvattend overzicht van de cijfers uitsluitend voor de Oekraïense klanten.

	2022	2023	2024
Instroom Oekraïne in de stad (volwassenen + minderjarigen)	6.722	1.633	1.359
Aanmeldingen Oekraïne	1.925	1.789	1.725
NT2-gesprekken Oekraïne	3.024	1.953	1.215
Inschrijvingen infosessie ‘Welkom in Antwerpen’	3.970	1.397	/
Individuele begeleidingen Voortraject	1.925	1.736	/
Eerste inburgeringscontracten	–	733	1.304
Actieve begeleidingen (na ondertekening contract)	–	547	1.063
Aantal cursisten MO	–	415	911
Aantal personen die de Vrijstellingstest MO aflegden	–	177	227
Aantal personen die de test MO aflegden (test na cursus + herkansers)	–	358	945
Inburgeringsattesten	–	314	809
Matching tolkopdrachten	331	670	1.208
Deelnemers aan de Digisessies	–	428	819
Toeleidingen van minderjarigen Oekraïne naar onderwijs	1.260	383	418
Toeleidingen van minderjarigen naar de zomerschool	17	23	29
Aantal opgestarte dossiers diploma-erkenning	–	150	680
Advies zelfstudie Nederlands (Taalgarage)	64	11	11
Adviezen verder studeren	114	101	150
Toeleidingen naar participatie	261	207	291

BRON: CIJFERS STAD, KBI, CRT, STV-APPLICATIE, INTERNE REGISTRATIE

In overeenstemming met het beleid op Vlaams niveau is de Oekraïnewerking in 2024 **volledig geïntegreerd in de reguliere werking**: het specifieke inschrijvingspunt van het loket migratie in 'den Bell' werd opgeheven, de infosessies en voortrajecten voor deze doelgroep zijn afgebouwd. We integreerden de website **www.atlas-ukraine.be** in onze vernieuwde Atlaswebsite. En de medewerkers van team Oekraïne namen we op in de reguliere teams.

Het team Sociaal Tolken en Vertalen (STV) versterkte de bestaande pool crisistolken Oekraïens met intervisie en coaching. Zij kregen info over het statuut van vrijwilliger, werkafspraken en coaching. Er ging ook aandacht naar de begeleiding van de crisistolken en de evaluatie van hun werking. Daarnaast zette STV sterk in op het toeleiden van gecertificeerde tolken Oekraïens naar de reguliere werking. Terwijl er in 2022 geen enkele gecertificeerde tolk Oekraïens actief was bij Atlas, zijn er in 2024 7 gecertificeerde tolken Oekraïens (tolk ter plaatse én videotolk) aan de slag.

atlas ondersteunt diensten & organisaties

7. Atlas ondersteunt de werking van stedelijke diensten en organisaties rond de diversiteit van de stad

7.1. TAAL- EN DIVERSITEITSBELEID

Teams taal en diversiteit van Atlas informeren, adviseren en begeleiden organisaties en stedelijke diensten in stad Antwerpen om een taal- en diversiteitsbeleid op te zetten. Zo verlagen organisaties drempels rond taal en diversiteit en maken hun werking toegankelijker voor medewerkers, klanten of vrijwilligers met een migratieachtergrond.

In 2024 beantwoordde Atlas **133 info- en adviesvragen**, deden we **119 trajecten** bij verschillende organisaties en stedelijke diensten in stad Antwerpen en gaven we **193 vormingen** over taal en diversiteit.

Atlas zette meer in op de ondersteuning van **werkgevers** rond taal en diversiteit op de werkvloer:

- We begeleidden verschillende werkgevers via onze reguliere werking, maar ook via Proeftuinen Activering voor inburgeraars, (AVI zie 9.2.5). Daarnaast werden we partner in het ESF-project All Inclusive, waarbij we vooral vanaf 2025 werkgevers zullen ondersteunen richting een inclusieve werkvloer (zie 9.2.7).
- Aanbieders van kinderopvang vonden de weg naar Atlas. Zo begeleidden we Helan en Ferm rond drempels op de werkvloer, maar ook rond communicatie met anderstalige ouders.

- Atlas bood in samenwerking met VDAB, cel Gelijke Kansen en de dienst Ondernemen en Stadsmarketing van stad Antwerpen **ondersteuning aan werkgevers uit een Lerend Netwerk**. We inspireerden hen met een online sessie om inclusie te bevorderen, hoe om te gaan met discriminatie en vooroordelen en hoe diversiteitsdrempels te overwinnen. Van de 166 uitgenodigde werkgevers gingen we met 6 werkgevers via een werktafel dieper in op hun vragen rond divers-sensitief leidinggeven.
- Atlas experimenteerde voor het eerst met een **groeitraject voor kandidaat-kinderbegeleiders** die nog niet het juiste taalniveau hebben voor de functie. We analyseerden de werkvloer, de taken en het vereiste taalniveau per taak. We gaven tips om een intern leertraject werkplekleren op te zetten en ondersteunden de werkgever om draagvlak bij medewerkers te vergroten door hen op te leiden in het coachen van anderstalige collega's.

Atlas zette verder in op ondersteuning van het **onderwijsveld**:
- We begeleidden de CLB's van het vrije, stedelijke en gemeenschapsonderwijs rond taal en diversiteit. De begeleidingen gingen over **duidelijke communicatie** met anderstalige ouders en het versterken van de **divers-sensitieve vaardigheden** binnen multidisciplinaire teams.
- Al enkele jaren begeleiden we schoolteams om via de **methodiek DemoKlap** aan de slag te gaan met burgerschapsvaardigheden van leerlingen. Om deze inspanningen te verduurzamen boden we individuele begeleiding aan scholen om een diversiteitsbeleid te ontwikkelen. Daarnaast werkten we voor de eerste keer samen met een scholengemeenschap om zo meer scholen te bereiken met ons inspiratieaanbod 'Eerste Hulp Bij Uitdagende Uitspraken'. Ten slotte startten we samen met het Stedelijk Onderwijs Antwerpen (AGSO) een traject om een leerlijn rond DemoKlap uit te schrijven.
- We werkten verder aan de ontwikkeling van het **aanbod voor onderwijsprofessionals** rond communicatie met anderstalige ouders. We vertaalden de principes van blended leren naar een online leertraject met offline contactmomenten met Atlasbegeleiders. In 2025 lanceren we dit leertraject.
- We zijn een actieve partner in het **Netwerk Schoolontwikkeling** van stad Antwerpen. We stemmen ons ondersteuningsaanbod rond diversiteit af op de noden van scholen en op het aanbod van andere partners.

We maakten een grondige analyse van de talige en digitale drempels in de **dienstverlening** van Loket Migratie van stad Antwerpen. Dit resulteerde in een analyserapport met vaststellingen en aanbevelingen om deze drempels te verlagen. We werkten een plan van aanpak uit dat wordt geïmplementeerd in 2025.

De samenwerking tussen de **dienst Gelijke Kansen van stad Antwerpen** en Atlas zette zich verder, zowel voor de campagne Allemaal Antwerpenaar als voor het vormingsaanbod voor professionals rond de thema's reageren op discriminatie en racisme, LGBTQIA+ en migratieachtergrond.

7.2. ONDERSTEUNING VAN ORGANISATIES BIJ HET CREËREN EN AANBIEDEN VAN TAALOEFENKANSEN

In 2024 namen 799 personen deel aan de conversatiegroepen van **Open Inloop Taal**, georganiseerd door Atlas en verspreid over verschillende locaties in Antwerpen. Het hoge aantal deelnemers in combinatie met meer deelnemers per conversatiegroep zorgde ervoor dat we regelmatig de maximumcapaciteit bereikten. Bovendien vinden inburgeraars die een participatietraject doen makkelijk de weg naar conversatiegroepen. Atlas vierde ook het 10-jarig bestaan van Open Inloop Taal samen met medewerkers, vrijwilligers en deelnemers. Deelnemers deelden hun ervaringen en benadrukten het belang van taaloefenkansen voor hun taalverwerving en het sociale aspect.

Deze ervaringen en de opgebouwde expertise van Atlas zetten we extra in de verf via storytelling op onze socialemediakanalen en een expertenartikel. We lanceerden ook een nieuw logo voor Open Inloop Taal in de vernieuwde huisstijl van Atlas.

Met de **Zomer van Atlas** organiseerden we een aanbod van taaloefenkansen in de zomer. Vrijwilligers begeleidden 25 groepsactiviteiten en 41 personen oefenden Nederlands met een buddy. We vormden de vrijwilligers in duidelijke taal spreken en conversatie stimuleren en ondersteunden hen doorheen de zomer.

In het kader van de **Oproep Actieplan 2024 -2026 Netwerk Participatietraject Antwerpen** (zie 9.2.4) ondersteunden we de geselecteerde organisaties bij de opstart of uitwerking van een taaloefenkans.

Atlas monitort het aanbod van taaloefenkansen via de website **ikdoemee.be**. Organisaties beheren zelf hun aanbod op deze website, maar Atlas zorgt voor advies en ondersteuning bij het aanmaken van activiteiten en volgt vragen van organisaties op.

7.3 MIGRATIERECHT

Atlas biedt in Antwerpen **juridische ondersteuning** over migratierecht. We geven info en juridisch advies, geven vormingen aan organisaties en diensten en nemen deel aan expertisenetwerken.

- **Advies**
  Net zoals in 2023 blijft het aantal **info- en adviesvragen** van professionals en rechtzoekenden over migratierecht sterk toenemen, zowel via de helpdesk als de consultatie migratierecht. Atlas kreeg in 2024 het hoogste aantal info- en adviesvragen tot nu toe. Met 4.420 info- en adviesvragen in 2024 is dit een stijging van 4,29% ten opzichte van 2023, en een stijging van 71,45% ten opzichte van 2022. Ongeveer één derde van de vragen wordt gesteld via het spreekuur van de consultatie migratierecht.
  De meeste vragen gingen over het thema verblijfsrecht (56,77%), rechtspositie (exclusief gezondheidszorg; 10,49%), gezondheidszorg (9,87%), nationaliteit (8,52%) en familierecht (3,77%). Atlas kreeg meer vragen van individuele klanten over hun dossiers wachtend op behandeling bij Loket Migratie van stad Antwerpen. Atlas bekijkt samen met stad Antwerpen hoe het indienen en de verwerking van dossiers in de toekomst zo efficiënt mogelijk kan verlopen.

- **Vormingen**
  Er vonden 43 vormingsmomenten plaats voor professionals, waaronder 23 vormingen op vraag van organisaties, 14 in open aanbod en 6 vormingen voor Atlascollega's. We bereikten een brede waaier aan professionals zoals onderwijsprofessionals, hulpverleners, onthaalmedewerkers en vroedkundigen.

- **Enkele voorbeelden van expertisenetwerken met het Antwerpse werkveld:**
  - We organiseerden lerende netwerken met het Antwerpse werkveld om kennis te delen en te verdiepen. De thema's die aan bod kwamen, waren het terugkeerbeleid en intrafamiliaal geweld.
  - We gingen in overleg met het Adviescentrum Migratie van CAW Antwerpen en met Filet Divers vzw om de werkingen beter op elkaar af te stemmen.
  - We hadden regelmatig overleg met Loket Migratie van stad Antwerpen en partners over de toepassing van de regelgeving in de praktijk.
  - Atlas nam deel aan de bestuursvergaderingen van de Commissie Juridische Bijstand van Antwerpen.
  - Atlas overlegde regelmatig met partners en instanties over het thema toegang tot gezondheidszorg.

- **Belangrijke tendensen**
  Enkele belangrijke tendensen die onze aandacht vroegen, waren de lange wachttijden door capaciteitsproblemen bij overheidsdiensten in asiel en migratie, de moeilijke toegang tot informatie, advies en begeleiding voor rechtzoekenden en het gebrek aan ruimte bij sociale

professionals om zich hierin te verdiepen. Over deze tendensen schreef Atlas in afstemming met stedelijke diensten en lokale partners een signaalnota. De nota benadrukte de nood aan toegankelijke basisinformatie en individueel advies over migratierecht voor rechtzoekenden, het belang van basiskennis over migratierecht bij professionals en de nood bij professionals om rechtzoekenden te kunnen doorverwijzen naar beschikbare informatie en verdere dienstverlening of ondersteuning.

- **Studienamiddag rechtshulp in migratierecht**
  Atlas werkt al 25 jaar samen met de Commissie Juridische Bijstand Antwerpen om rechtzoekenden op een toegankelijke manier informatie en advies te bieden rond migratierecht. Om deze verjaardag te vieren brachten we een 100-tal juridische professionals en hulpverleners samen bij Atlas voor een studienamiddag over het belang van toegankelijke rechtshulp in migratierecht. Tijdens deze studienamiddag kondigden we ook 2 naamswijzigingen aan: het Infopunt Verblijf en Rechtspositie van Atlas werd Team Migratierecht, en de Vreemdelingenpermanentie werd Consultatie Migratierecht.
  Om Atlas verder als expert binnen migratierecht te positioneren, werkten we aan een meerstemmig contentstuk rond het maatschappelijk belang van toegankelijke rechtshulp voor migranten. Hiervoor namen we in december 2024 interviews af bij experten. Het artikel wordt begin 2025 gepubliceerd.

- **Samenwerking met Universiteit Antwerpen**
  We startten een samenwerking met de Faculteit Rechten van Universiteit Antwerpen. De Faculteit richtte een Legal Clinic op waar studenten voor het vak migratierecht kennis kunnen maken met het recht in de praktijk. Studenten kregen de mogelijkheid om te observeren tijdens de consultatie migratierecht van Atlas en werden vervolgens als legal buddy gekoppeld aan een rechtzoekende. Deze samenwerking wordt verder gezet in 2025.

7.4 SOCIAAL TOLKEN EN VERTALEN (STV)

Het team Sociaal Tolken en Vertalen (STV) van Atlas organiseert het aanbod aan sociaal tolken en vertalingen voor organisaties uit de openbare en welzijnssector in Antwerpen. Daarnaast informeert en sensibiliseert Atlas organisaties over de brede waaier aan taalbijstand. We doen dit op verschillende manieren: via info- en adviesgesprekken, e-learnings, vormingen, oefensessies en online artikels op Diversiteitspraktijk.be. Atlas ondersteunt bij volgende thema's: werken met reguliere tolken ter plaatse, videotolken, gelegenheidstolken en andere niet-gecertificeerde tolken, vertaaltechnologie, informatieve vertalingen, enz. Samen met team taal ondersteunt het team STV organisaties in hun zoektocht naar het juiste communicatiemiddel, waarbij ze tools en tips krijgen om taalinstrumenten op een kwalitatieve manier in te zetten in anderstalige gesprekscontexten.

- **Aantal tolk- en vertaalaanvragen**
  De algemene stijgende trend van het aantal tolkaanvragen werd na een verstoorde dienstverlening door de cyberaanval in 2023, opnieuw zichtbaar in 2024. We ontvingen 20.224 aanvragen, waarvan uiteindelijk 12.706 gesprekken met een tolk plaatsvonden.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verwerking van aantal tolkaanvragen	13.118	11.628	18.934	20.404	13.226	20.224

- De aanvragen kwamen uit sectoren zoals gezondheid, onderwijs, opvang van asielzoekers, welzijn en gezin.
- De aanvragen voor videotolken stegen opnieuw. Van het totaal aantal tolkaanvragen waren 25% voor een videotolk, tegenover 14% in 2023.

- Voor interne tolkopdrachten, voornamelijk voor de cursus Maatschappelijke Oriëntatie, vonden 25 cursussen met een tolk plaats en 42 testen MO met een tolk.
- Atlas verwerkte ook 704 vertaalaanvragen, waarvan 587 voor beëdigde vertalingen zoals vertalingen van diploma's voor diploma-erkenningstrajecten.

- **Vormingen**
  Atlas gaf 20 vormingen op maat en 4 vormingen in open aanbod over sociaal tolken en vertalen, zodat organisaties beter geïnformeerd zijn en de correcte taalinstrumenten kunnen inzetten. Professionals tonen veel interesse in de vorming 'Handige vertaalapps voor je communicatie met anderstalige klanten', waarin ze informatie en tips krijgen over welke vertaalapps en AI-vertaaltechnologie ze kunnen inzetten in meertalige gesprekken.

- **Intakegesprekken sociaal tolken**
  Atlas voerde 55 intakegesprekken met recent gecertificeerde sociaal tolken of vertalers. Zij meldden zich bij Atlas aan om tolk- en vertaalopdrachten uit te voeren.

- **Contingent voor Onderwijs voor inzet van sociaal tolken**
  Voor de financiering van sociaal tolken in Onderwijs bepaalde Atlas in overleg met de Onderwijsraad Antwerpen een beschikbaar bedrag (contingent) en verdeelsleutel per onderwijsnet voor de financiering van tolkkosten bij basisscholen, secundaire scholen en CLB's. Vanaf 1 januari 2024 ontving Onderwijs per onderwijsnet opnieuw een contingent voor de inzet van sociaal tolken door basisscholen, secundaire scholen en CLB's. Samen met de Onderwijsraad Antwerpen evalueerden we de werking van het contingent om een verbeterde en meer efficiënte toewijzing van contingent per onderwijsnet te introduceren in 2025.

- **Vervolgproject financiering sociaal tolken in de zorg**
  In 2023 ondersteunden Atlas, Amal en AgII het proefproject 'Registratie sociaal tolken in de zorg' van Kom Op Tegen Kanker. In 2024 werd het project verdergezet om tot een concreet voorstel te komen voor duurzame financiering van sociale tolken in de gezondheidszorg. Zorgverleners in de somatische zorg konden gratis een sociaal tolk inschakelen voor gesprekken met patiënten als de tolkaanvraag voldeed aan een aantal voorwaarden. In totaal verwerkte Atlas 202 aanvragen van zorgverleners.

- **Ontmoetingsmoment voor sociaal tolken en vertalers**
  Amal, Atlas en AgII organiseren in een beurtrol jaarlijks een ontmoetingsmoment voor alle freelance sociaal tolken en vertalers om te werken aan verbinding en om hen te bedanken. In november bracht Atlas meer dan 100 sociaal tolken en vertalers samen. We blikten terug op de geschiedenis van sociaal tolken, werkten samen met cartoonist Chrostin en met de Kortrijkse stadsdichter Myriem El Kaddouri die een eigen gedicht opdroeg aan de aanwezige sociaal tolken en vertalers.

atlas versterkt samenleven in diversiteit

8. Atlas versterkt het samenleven in diversiteit in de stad

In 2024 verhoogden we de naamsbekendheid van Atlas in Antwerpen. Hiervoor zetten we in op ons merkverhaal dat de missie en visie van Atlas concreet vertaalt en tastbaar maakt. Op onze communicatiekanalen brengen we verhalen van wat onze organisatie doet en promoten we ons aanbod. We communiceren gerichter over thema's die de expertise van Atlas rond samenleven in diversiteit in de verf zetten.
Met ons aanbod willen we blijvend inspireren en activeren naar meer en beter samenleven in diversiteit. De deelnemers aan het aanbod van Atlas tonen dat ze actief begaan zijn met samenleven in diversiteit in Antwerpen. En omgekeerd biedt het brede aanbod van Atlas de kans om actief mee te werken aan samenleven in diversiteit.

We zetten in op:
- positionering van Atlas als referentiepunt op vlak van samenleven in diversiteit
- promotie van het aanbod van Atlas
- storytelling
- activiteiten

8.1. POSITIONERING EN PROMOTIE VAN HET AANBOD

- **Een vernieuwde website**
  Op 30 september 2024 lanceerden we onze vernieuwde website **www.atlas-antwerpen.be**.
  Zo wilden we een gebruiksvriendelijke en toegankelijke website creëren die voldoet aan de behoeften van de belangrijkste doelgroepen van Atlas: inburgeraars, anderstaligen en professionals van Antwerpse organisaties.
  De website bevat vertalingen in 7 talen, een toegankelijk design dat voldoet aan de WCAG-normen en integraties met externe platformen voor tickets en informatie over vormingen.
  De website bestaat uit 2 luiken: een voor inburgeraars en anderstaligen en een voor professionals. Zo kunnen we ons aanbod gerichter verspreiden naar de juiste doelgroep.

  Een belangrijke vernieuwing zit in de manier waarop klanten afspraken maken. De klant beantwoordt een paar vragen, komt bij de juiste dienst uit en vult het afsprakenformulier in. Het formulier is nu beschikbaar in alle talen van de website. Hierdoor ondersteunen we klanten in hun eigen taal vanaf het eerste contact tot ze een afspraak maken. Tussen 30 september en 31 december 2024 vulden klanten het nieuwe afsprakenformulier al 3.590 keer succesvol in.

- **Pers**
  Atlas haalde in 2024 een aantal keren de pers:

  - Samen met het Agentschap Inburgering en Integratie, Amal en Imec werkte Atlas aan een Digimeteronderzoek bij inburgeraars. Dat verscheen op 27 mei in **De Morgen**: 'Onderzoek: inburgeraars stuiten op een aantal digitale drempels'
  - Op 7 juni bracht **Gazet van Antwerpen** en **Het Nieuwsblad** een artikel over de cijfers uit onze jaarrapportage: '80% van nieuwkomers met inburgeringscontract in Antwerpen schrijft zich binnen de twee maanden in bij VDAB'
  - Op 12 juni verscheen in **Gazet van Antwerpen** en **Het Nieuwsblad** een online en gedrukt artikel over Atlas op het plein: 'Atlas op het plein: feest voor alle Antwerpenaars: "Ontmoeten en verbinden, daar draait het om"' / 'Atlas op het plein, festival voor Antwerpenaars en inburgeraars'
  - Op 13 september organiseerde Atlas samen met VDAB en dienst Activering van stad Antwerpen een persmoment voor een nieuwe toepassing: **'VDAB en stad Antwerpen creëren toepassing om werkzoekenden beter op te volgen' - HLN**
  - Naar aanleiding van de jaarlijkse inburgeringsceremonie verschenen artikels in Gazet van Antwerpen en Het Nieuwsblad en een radioreportage op Radio 2:
    · 4 december: **Meer dan 3.700 nieuwe Antwerpenaars behalen inburgeringsattest: 'Nu meer inzetten om hen snel aan een job te helpen'**
    · 7 december: **'Ghanese tweelingbroers speechen op ceremonie voor inburgeraars'**

- **Marketing- en communicatiestrategie afdeling Organisaties & Samenleving (O&S)**
  Op basis van de gekozen focusdomeinen voor de afdeling O&S werken we aan positionering. We ontwikkelden een boodschappenhuis dat de kernboodschappen voor externe communicatie bevat. Dat vormt de basis voor het communicatieplan van O&S dat in 2025 wordt uitgerold.

8.2. STORYTELLING EN ACTIVITEITEN

- **Storytelling**
  We maakten in onze storytellende posts op social media de link naar ons aanbod.

  - Op LinkedIn deden we minder posts dan in 2023 omdat we ervoor kozen enkel posts te brengen die relevant zijn voor Linkedin als kanaal. Het aantal volgers (+ 640) en het gemiddelde engagement steeg hierdoor van 5,48% naar 7,16%. Ter info: 2 – 3% wordt als succesvol gezien voor non-profit.
  - In totaal posten we **288 posts op 3 platformen**, met een gemiddelde van 5.5 post per week.
  - Atlas heeft meer dan 19.368 volgers:
    · Facebook: 12.374
    · Instagram: 3.294
    · LinkedIn: 3.700
    Het aantal volgers kende een mooie stijging van 14,5% op alle kanalen samen ten opzichte van 2023.

- **Activiteiten**

Atlas op het plein

Op 14 juni organiseerden we voor de 7e keer Atlas op het plein. **3.000 Antwerpenaren** kwamen samen feesten. De vaste ingrediënten waren aanwezig om er een mooi, verbindend evenement van te maken: nieuwkomers gaven workshops, een wereldbuffet met smaken uit 10 verschillende landen, kinder- en sportactiviteiten, een babbelcafé, artiesten, vrolijk dansende mensen ...
Samen met **Curieus vzw** organiseerden we een zoektocht om bezoekers te laten kennismaken met verhalen van onze Atlas op het plein-community. Het succes van Atlas op het plein danken we ook aan de samenwerking en inzet van meer dan 50 partners.

Inburgeringsceremonie

Op 5 december 2024 nodigde Atlas inburgeraars die hun attest behaalden uit in het stadhuis. Er waren 100 gasten, waarvan 63 inburgeraars die hun attest behaalden in 2024. We lieten inburgeraars getuigen over hun traject in Antwerpen. Schepen voor Integratie en Inburgering Karim Bachar feliciteerde de aanwezigen en wenste hen samen met de directie van Atlas een fijne toekomst in onze stad.

Route Atlas

Er is een blijvende interesse in de gratis **audiowandelingen** Route Atlas. We merken vooral interesse vanuit secundaire scholen om de wijk 2060 door de ogen van nieuwe bewoners te leren kennen.

Groepsbezoeken

We krijgen regelmatig aanvragen van groepen die meer willen weten over de werking van Atlas. Bij de selectie geven we de voorkeur aan organisaties die mensen bereiken die nu of in de toekomst met nieuwkomers en anderstaligen zullen werken, of die kunnen bijdragen aan een correcte beeldvorming over deze groepen. Daarom zijn we blij met de aanhoudende interesse vanuit bepaalde studierichtingen in hogescholen en universiteiten. In 2024 ontvingen we groepsbezoeken van onder andere AP Hogeschool met studenten eerste jaar Journalistiek en studenten Sociaal Werk, van Karel de Grotehogeschool met studenten graduaat Maatschappelijk Werk , studenten Taal- en Letterkunde van de Universiteit Antwerpen en een internationale delegatie van docenten.

Expo

De podcast **'Van waar ben je?'** kreeg in 2024 een plaats in 2 campussen van de Universiteit van Antwerpen: Campus Brantijser en Campus Groenenborger. In het najaar bleef de installatie in Atlas.

Deze expo's fleurden het Atlasgebouw op:

- Tijdens de zomer konden we de **geschilderde portretten bewonderen van Danilo** die al jaren een vaste bezoeker is bij Fameus, een partner die actief inzet op taaloefenkansen en daarvoor een subsidie kreeg van Atlas.
- Van september tot eind oktober stelde Home Start Vlaanderen een expo tentoon over **'Gedeeld en betrokken ouderschap'**. De tentoonstelling en de docufilm tonen hoe ouders en kinderen in een kwetsbare situatie ouderschap ervaren. De foto's en de video brengen hedendaags ouderschap in al zijn diversiteit in beeld. De Kijkwijzer was een goed hulpmiddel voor leerkrachten of begeleiders die aan de slag wilden rond deze thematiek.
- Van eind oktober tot de kerstvakantie was de expo **'Iedereen Open Inloop Taal'** te zien, het resultaat van een opdracht van fotografe Klaartje Lambrechts. Voor het jubileum van 10 jaar Open Inloop Taal stelden we met plezier portretten van enkele bezoekers voor.

Campagne Allemaal Antwerpenaar

Atlas geeft voor deze stedelijke beeldvormingscampagne advies en input rond toegankelijkheid en duidelijke taal, rond beleving van nieuwe Antwerpenaren en Antwerpenaren met een migratieachtergrond en zet expertise in rond diversiteit en racisme.

atlas is wendbaar naar de toekomst

9. Samenwerkingen en projecten

Voor de realisatie van haar opdrachten werkt Atlas structureel samen met een aantal belangrijke partners zoals de andere Agentschappen Integratie en Inburgering, het Huis van het Nederlands Brussel, VDAB, CAW, NT2-partners en stad Antwerpen. Ook een groot aantal lokale organisaties levert een bijdrage aan het lokale integratie- en inburgeringsbeleid. Die samenwerking kreeg vorm dankzij samenwerkingsovereenkomsten of specifieke projecten.

In 2024 werden tal van projecten opgezet, ingediend en uitgevoerd. Projecten geven Atlas de kans om met andere methodieken te experimenteren, nieuwe diensten of tools te ontwikkelen, verbetering of verandering te realiseren. Voor deze projecten krijgen we de steun van verschillende Europese, regionale en stedelijke subsidiebronnen.

9.1. AFGERONDE PROJECTEN IN 2024

9.1.1 Digitale inclusie van inburgeraars

FINANCIERING: STAD ANTWERPEN | LOOPTIJD: 01-05-23 > 31-12-2024

Sinds mei 2023 krijgt Atlas financiering vanuit stad Antwerpen om inburgeraars die een digitale hulpvraag of -nood hebben, gericht door te verwijzen naar het eigen ondersteuningsaanbod of een extern aanbod in stad Antwerpen.

In 2024 zetten we de werking van het intern leercentrum Digilabo verder, waar inburgeraars een-op-eenbegeleiding krijgen in de eigen taal of in een contacttaal. In de ondersteuningsmomenten zetten we zo veel mogelijk in op het eigen toestel van de klant zoals smartphone of eventueel tablet/laptop. De begeleiding gebeurt door vrijwilligers, doorgaans zelf (ex-)inburgeraars. We organiseerden in 2024 in totaal 1.174 begeleidingsmomenten.

We brachten de digitale drempels en hulpvragen van inburgeraars in kaart met een korte screening in Digilabo en door gerichte vragen te stellen tijdens de begeleidingsmomenten. We deelden deze inzichten met stad Antwerpen en partners in lerende netwerken om bewustwording te creëren.

We zetten extra in op doorverwijzing naar de Webpunten. Dankzij de nauwe samenwerking met Webpunt Permeke nemen we de drempel weg om inburgeraars te laten doorstromen naar het regulier aanbod van dot.kom zodra zij het gevraagde taalniveau NT2 bereiken. Posthof organiseert ook aangepaste cursussen ‘start met de computer en e-mail’ met een vereist taalniveau 1.1. Ook met Ligo Antwerpen namen we acties op in het convenant om te werken aan de digitale vaardigheden van onze gedeelde doelgroep. In 2024 werkten we een aantal gezamenlijke acties uit.

9.1.2 Vlaams Digitaal Programma - Digitale inclusie

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: VLAANDEREN - RELANCEMIDDELEN | LOOPTIJD: 01-10-23 > 31-12-2024

In 2023 bundelden de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel de krachten om tot gemeenschappelijke doelstellingen te komen rond digitale inclusie.

Net zoals andere organisaties diende Atlas eind 2023 een actieplan digitale inclusie in dat rekening hield met de stedelijke accenten. Dankzij de Vlaamse financiering in 2024 heeft Atlas belangrijke stappen kunnen zetten om digitale inclusie te versterken binnen de organisatie. Het project liet toe om de inburgeraar op verschillende manieren te ondersteunen, professioneel materiaal te ontwikkelen en om te experimenteren en nieuwe inzichten te vergaren.

We verzekerden toegang tot hardware en internet via een interne uitleendienst. We versterkten inburgeraars in het leercentrum Digilabo via groepssessies om hen wegwijs te maken in het online aanbod Maatschappelijke Oriëntatie en door laagdrempelige oefenkansen aan te bieden in contactmomenten. We investeerden in het versterken van onze eerstelijnsmedewerkers zodat zij hulpvragen kunnen detecteren, weten welke drempels meespelen en hoe ze de inburgeraar zelf kunnen helpen.

Om onze doelgroep beter te leren kennen, namen we in de agentschappen een aangepast Digimeteronderzoek af. Deze jaarlijkse bevraging door Imec monitort het bezit en gebruik van media en ICT in Vlaanderen en peilt naar de houding van de bevolking ten opzichte van technologische ontwikkelingen. Voor het eerst zijn ook inburgeraars vertegenwoordigd in de statistieken.

We vergaarden kennis om ervoor te zorgen dat onze digitale diensten toegankelijk zijn en onze dienstverlening geen drempels creëert. Die inzichten en kennis zullen als basis dienen om onze

inspanningen de komende jaren voort te zetten. De samenwerking tussen de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel en onze deelname aan allerlei netwerken zorgden voor veel waardevolle inzichten en kennisdeling.

9.1.3 Uitwisseling van goede praktijken tussen Atlas en Grunnskole for voksne in Bergen, Noorwegen

FINANCIERING: ERASMUS+ | LOOPTIJD: 01-10-23 < 31-12-2024

Met de steun van het Erasmus+ programma startten Atlas en de Grunnskole in Bergen, Noorwegen, een kortlopend jobshadowingproject voor mobiliteit van personeel in het volwassenenonderwijs. De focus van deze 'jobshadowing' was goede praktijken in aanbod en projecten voor laaggeletterde anderstaligen uitwisselen.

In april 2024 kwam de Noorse delegatie op bezoek in Atlas. Zij maakten kennis met verschillende teams en werkingen van Atlas en bezochten enkele partners en projecten zoals Open Inloop Taal, de NT2-campus van CVO Vitant, een OKAN-school en een Taalbubbels+ groep. In september 2024 gingen 6 medewerkers van Atlas op jobshadowing in Bergen, Noorwegen. Ze bezochten Grunnskole vor voksne, een centrum voor volwassenonderwijs met interessante projecten rond oefenkansen en participatie, het Bergen inkluderingssenter (BIS) & Bergen læringssenter (BLS), waar nieuwkomers hun inburgeringscursus volgen, en een project specifiek voor anderstaligen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt Ny Sjanse.

Het bezoek was zeer inspirerend en boeiend, de deelnemers stelden een helder overzicht op van inspirerende good practices en deelden die binnen hun teams en met de directie.

9.2 LOPENDE PROJECTEN

9.2.1 Vervolgtrajecten na inburgering (VIB)

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: ABB -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-01-22 > 30-09-2025

Project VIB is een samenwerking tussen Atlas (promotor), Amal en AgII. Het doel is om een Vlaams concept van vervolgtrajecten op maat te ontwikkelen, omdat niet elke inburgeraar na het inburgeringstraject zelfstandig duurzame doelen kan bereiken.

In 2023 werd een onderzoek afgesloten met een enquête bij zo'n 4.000 ex-inburgeraars in Vlaanderen, waarvan 40% hun inburgeringsattest bij Atlas behaalden. Het **onderzoeksrapport** werd in 2024 gepubliceerd. Rode draad in de onderzoeksresultaten en de lopende proeftuinen is het belang van (duurzaam) werk, Nederlands en opleiding/studies. Deze thema's zijn bepalend voor een succesvolle integratie en duurzame tewerkstelling. Dat zijn de prioriteiten voor de meeste VIB-cliënten in de Vlaamse proeftuinen, momenteel zo'n 2.400 ex-inburgeraars.

Om in deze zaken te voorzien, zijn volgende elementen bepalend: voldoen in basisbehoeften, de 'randvoorwaarden' en ruimte hebben zodat acties mogelijk zijn, en een geïntegreerde aanpak vanuit de beleidsdomeinen integratie en inburgering, werk en onderwijs om een concreet intrinsiek professioneel doel te bereiken.

Tijdens het inburgeringstraject worden idealiter al veel van de behoeften aangepakt:
- digitale vaardigheden en voorbereiden voor een opleiding in functie van secundair diploma, beroepsgerichte volwassenopleiding of hogere studies
- toegankelijke, correcte, volledige en up-to-date informatie
- sensibilisering rond het belang van een duurzaam professioneel toekomstperspectief

Daarnaast is er nood aan een inclusievere samenleving zoals gelijke kansen op de arbeidsmarkt en de huizenmarkt. Voor specifieke doelgroepen zoals moeders die hun carrière willen voortzetten, is een vervolgtraject op maat nodig.

De grootste meerwaarde van een vervolgtraject is realistische doelen en termijnperspectieven identificeren, correcte en toegankelijke informatie bieden over diverse mogelijkheden, een behapbaar actieplan opstellen en **opvolging** en coaching voorzien.

9.2.2 Plan Samenleven - Actie-5 Oefenkansen Nederlands organiseren

ROL ATLAS: COÖRDINATOR VOOR ACTIE 5 IN ANTWERPEN | FINANCIERING: AAB -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-10-22 > 30-09-2025

Tijdens (sportieve) contactmomenten krijgen nieuwkomers de kans om Nederlands te oefenen. Begeleiders gaan bewust om met taal en dagen deelnemers uit om Nederlands te oefenen, woorden te leren. Vanuit Atlas ondersteunen we organisaties met vorming en coaching. Tijdens plaatsbezoeken observeren we de activiteit en maken we tijd voor dialoog en feedback. Tussen oktober 2023 en september 2024 registreerden we **4.376 deelnames** tijdens taaloefenkansen. Het behaalde resultaat overschreed ruim de vooropgestelde doelwaarde van 2.250.

Daarnaast was Atlas voor het tweede jaar op rij mentorbestuur voor 'actie 5 Oefenkansen Nederlands' van Plan Samenleven. Atlas deelde expertise rond oefenkansen Nederlands met andere lokale besturen in een lerend netwerk, stelde er de eigen goede praktijken voor en faciliteerde uitwisseling tussen de deelnemende lokale besturen. Naast de lerende netwerken waren we beschikbaar voor specifieke vragen van lokale besturen.

Atlas organiseerde in 2024 twee bijeenkomsten van het lerend netwerk waarbij we 44 deelnemers uit lokale besturen bereikten:

- In april 2024 vond de **Inspiratiedag Plan Samenleven** van Vereniging Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) plaats. Samen met het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) verzorgde Atlas een presentatie voor 27 deelnemers rond taalkrachtige bruggen bouwen binnen en buiten de NT2-klas.
- In september 2024 bepaalden 17 deelnemers tijdens een **uitwisselsessie** de agenda. Zij wisselden inspiratie en ideeën voor nieuwe oefenkansen Nederlands, hoe deelnemers te bereiken en te behouden, hoe andere diensten van de gemeente te bereiken en te motiveren hun aanbod uit te breiden en open te stellen voor anderstaligen, hoe anderstaligen toe te leiden naar regulier vrijetijdsaanbod en hoe de opgestarte activiteiten verduurzamen na Plan Samenleven.

9.2.3 Netwerk participatietraject Antwerpen

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: EUROPA-WSE/AMIF -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-01-23 > 31-12-2026

Sinds januari 2023 is het participatietraject een officieel onderdeel van het inburgeringstraject. Om het participatietraject lokaal te verankeren, voorziet Europa-WSE (AMIF-fonds met Vlaamse cofinanciering) een regionaal organisatienetwerk op te starten om organisaties met een link met het participatietraject bij elkaar te brengen en elkaar te versterken. Denk aan aanbodverstrekkers, expertiseorganisaties, intermediairen … De totale programmaperiode duurt 6 jaar, met projectperiodes van 2 jaar. De eerste projectperiode liep van 1 januari 2023 tot 31 december 2024. Atlas is promotor voor stad Antwerpen, in praktijk werken we nauw samen met stad Antwerpen.

Om het organisatienetwerk vorm te geven, brachten we in de tweede helft van 2023 een kerngroep van organisaties bij elkaar. De kerngroep bewaakt de evolutie en richting van het netwerk en maakt voorstellen en plannen voor activiteiten, zowel voor als binnen het netwerk.

Eind 2024 bestaat de kerngroep uit volgende organisaties: Fietsschool Sporting A (stad Antwerpen), Vrijwilligerspunt (stad Antwerpen), Red Star Line Museum (stad Antwerpen), Sporting A (stad Antwerpen), Alma (CAW), DUO for a JOB, Huizen van het Kind, Filet Divers, Fameus, Open Inloop Taal (Atlas), GATAM en Ligo. De samenstelling van de kerngroep kan veranderen in de verdere evolutie en groei van het organisatienetwerk. In 2024 kwam de kerngroep 4 keer bij elkaar en deed voorbereidend werk voor een actieplan voor het netwerk (zie 9.2.4). We formuleerden concrete acties naar het brede netwerk van actoren in het participatietraject.

In 2025 zetten we met de kerngroep in om het actieplan en concrete acties naar het brede netwerk verder uit te rollen.

9.2.4 Actieplan 2024 -2026 Netwerk Participatietraject Antwerpen

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: EUROPA-WSE/AMIF -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-07-24 > 30-06-2026

Via Oproep 60 'Samenbouwen aan sociale netwerken voor nieuwkomers in jouw regio' ondersteunt Europa-WSE acties die voortkomen uit het Netwerk Participatietraject Antwerpen (zie 9.2.3). De totale programmaperiode is 5 jaar, de eerste projectperiode loopt voor 2 jaar van juli 2024 tot juni 2026.

Vanuit het Netwerk Participatietraject Antwerpen zetten we maximaal in op het uitbreiden van capaciteit aan participatieactiviteiten voor inburgeraars in stad Antwerpen. Om deze capaciteitsuitbreiding te realiseren, publiceerden we in mei 2024 de lokale subsidieoproep 'Participatietraject voor inburgeraars'.

Uit deze subsidieoproep selecteerden we 8 organisaties uit stad Antwerpen die extra capaciteit voor participatieactiviteiten bieden:

1. **YWCA** met een loop- en bewegingsgroep, YWCA kookt een boek, een creatieve praat- en doelgroep over ouderschap en opvoeding, UMA en Eve in the City.
2. **City Pirates** met voetbaltraining en vrijwilligerswerk binnen de organisatie.
3. **Elegast Buurtwerking** met een conversatiegroep, vrijwilligerswerk en buddywerking Inburgermaatje.
4. **Alma - CAW Antwerpen** met 2 conversatiegroepen, een moedergroep rond school en opvoeding en een aanbod psycho-educatie rond migratiestress en zelfzorg.
5. **Armen Tekort** met buddywerking Taal & Toekomst.
6. **Fameus met Stadscanvas** voor nieuwkomers met een achtergrond of interesse in kunst en cultuur.
7. **Sant'Egidio** met taaloefenkansen en vrijwilligerswerk in wijkhuizen en bij ouderen.
8. **Internationaal Comité vzw** met duo-activiteiten, groepsactiviteiten zoals workshops, vormingen en vrijwilligerswerk.

Op die manier creëren we 1.400 extra plaatsen aan participatietrajecten voor inburgeraars tijdens deze projectperiode. De activiteiten zijn opgestart tussen augustus 2024 en oktober 2024 en lopen tot 30 juni 2026.

9.2.5 Proeftuinen Activering van Inburgeraars (AVI)

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: ABB-VLAANDEREN | LOOPTIJD: 07-06-2024> 31-12-2027

Op 7 juni 2024 keurde de vorige Vlaamse regering het **Turboplan - Beter inburgeren en sneller aan het werk'** goed, met als ambitie het inburgeringsbeleid te versterken en de afstand tot de arbeidsmarkt van nieuwkomers en anderstaligen te verkleinen. De huidige Vlaamse regering bestendigt en continueert het plan en haar acties onder de titel proeftuinen 'Activering van inburgeraars (AVI)'. Atlas en de 2 andere Agentschappen Integratie & Inburgering zetten elk binnen hun werkingsgebied een proeftuin op.

De proeftuinen vertrekken vanuit volgende principes:
- De Agentschappen Integratie & Inburgering zetten hun eigenheid en specificiteit als sterkte in om een aanbod met meerwaarde te realiseren voor de doelgroep daar waar partners misschien niet altijd in de mogelijkheid zijn om een gericht aanbod in te zetten.
- Er is een aanpak op maat van de noden van de diverse groep van inburgeraars.
- Het is noodzakelijk dat acties gebeuren in samenwerking met partners binnen Onderwijs, Werk en met lokale besturen, om onder andere duidelijke afspraken te maken over elkaars rollen en concrete invulling van opdrachten.
- Acties versterken bestaande initiatieven en netwerken en maximaliseren de efficiëntie ervan in functie van inburgeraars.
- De voorziene diversifiëring maakt een aanpak mogelijk naargelang de context, vooral tussen (groot)steden en landelijke regio's.

Atlas realiseerde in 2024 verschillende acties:
- 1.296 begeleidingstrajecten naar werk (voor werkzoekende inburgeraars)
- 319 begeleidingen naar leertrajecten voor kortgeschoolden
- 43 ondersteuningstrajecten Nederlands op de opleidingsvloer
- 6 ondersteuningstrajecten bij werkgevers naar aanbod Nederlands op de werkvloer
- 459 ondersteuningstrajecten bij diploma-erkenning
- 70 begeleidingstrajecten na diploma-erkenning

Het volledige project verloopt onder coördinatie van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB). Dat zorgt voor de inhoudelijke opvolging en sturing van de pilootprojecten in functie van beleidsontwikkeling. ABB zal de resultaten van de agentschappen opvolgen en coördineren om zo de nodige wijziging aan de regelgeving en toekomstige structurele financiering te kunnen opmaken. Daartoe zal ABB ook een samenwerking opzetten met het departement Werk en Sociale economie, VDAB, Onderwijs en de lokale besturen.

9.2.6 Horizon - Samen op weg naar werk en welzijn

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: EUROPA-WSE/ESF+ -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 01-01-24 > 30-12-2025

Samen met 15 partners waaronder stad Antwerpen en VDAB stapte Atlas in het organisatienetwerk Horizon. Hierdoor zette het mee haar schouders onder een werking om niet-beroepsactieve Antwerpenaren met een multiproblematiek te begeleiden naar werk en welzijn. Horizon wil bij deze mensen allerlei drempels wegwerken die hun welzijn en een betaalde job in de weg staan. Atlas' expertise is daarbij van belang en zorgt er mee voor dat deze mensen de begeleiding krijgen op maat van hun hulpvraag. Deelnemers die aan een traject starten, krijgen 1 coach van het begin tot het einde.

Tegelijk bouwt Horizon aan 'een lerend netwerk' waarin elke partner wordt versterkt door de synergie met de andere partners en waarin iedereen de meerwaarde van deze samenwerking ervaart. Horizon wil de sterkte van elk van de partners, met zijn eigen expertise en klemtonen rond werken met de doelgroep, ten volle uitspelen én tegelijk deze diversiteit inzetten om te leren van elkaar.

9.2.7 All Inclusive - Partnerschappen inclusieve werkvloeren

ROL ATLAS: PARTNER| FINANCIERING: EUROPA-WSE/ESF+ -VLAANDEREN | LOOPTIJD: 31-07-24 > 31-12-2026

Samen met 8 partners en 3 werkgeversorganisaties (Voka, Unizo en Verso) stapten Atlas, Amal en AgII gezamenlijk in het project All Inclusive. Dat heeft als doel werkgevers te ondersteunen in hun traject naar een inclusieve onderneming. Het voorziet in een kwalitatieve dienstverlening op maat: een combinatie van inhoudelijke procesbegeleiding en individuele of collectieve professionele ondersteuning om ondernemingen te versterken.

We werken vraaggestuurd op basis van de noden van een onderneming. Het partnerschap strekt zich uit over heel Vlaanderen en is multidisciplinair samengesteld om tegemoet te komen aan de complexe en veelzijdige uitdagingen van ondernemingen.

De dienstverlening moet leiden tot concrete veranderingen op werkvloeren, met een duurzame impact op tewerkstelling van meer kwetsbare groepen door structurele aanpassingen op de werkvloer of aan de arbeidsorganisatie op te zetten. De begeleiding van werkgevers zal voornamelijk in 2025 starten.

9.2.8 DemoKlap Lager Onderwijs - Schooljaar 2024 - 2025

ROL ATLAS: PROMOTOR | FINANCIERING: STAD ANTWERPEN - SD| LOOPTIJD: 01-11-24 > 30-09-2025

Met DemoKlap ontwikkelde Atlas een aanbod rond **omgaan met uitdagende uitspraken en thema's in de klas** voor het secundair onderwijs (3e graad). Met middelen van stad Antwerpen zet Atlas sinds november 2024 in op het vertalen van het bestaande aanbod naar het lager onderwijs: **DemoKlap voor lager onderwijs**.

Uit onderzoek én uit vragen die scholen stellen aan Atlas blijkt namelijk dat ook leerkrachten binnen dit onderwijsniveau nood hebben aan ondersteuning rond uitdagende uitspraken en thema's in de klas en op school. Met het project **DemoKlap voor lager onderwijs** zet Atlas in op het (verder) uitbouwen van deze ondersteuning en dat via 2 centrale projectacties:

- **Inspiratiesessies Eerste Hulp Bij Uitdagende Uitspraken** voor lager onderwijs ontwikkelen en uitvoeren. Deze inspiratiesessies zijn beschikbaar voor alle onderwijsnetten.
- Een **cocreatief ontwikkeltraject** DemoKlap voor lager onderwijs, in samenwerking met Stedelijk Onderwijs Antwerpen (AGSO). In 2,5 dagen werken projectmedewerkers van Atlas samen met een groep van leerkrachten uit lagere scholen uit het stedelijk onderwijsnet Antwerpen om een vertaalslag te maken van het bestaande DemoKlap-aanbod.

Belangrijke mijlpalen van dit project in 2024 waren:

- ontwikkeling eerste versie van de inspiratiesessie Eerste Hulp bij Uitdagende Uitspraken voor lager onderwijs
- promotie van inspiratiesessies DemoKlap voor lager onderwijs
- begeleiding van 3 inspiratiesessies op lagere school/schooloverleg
- samenstelling groep van deelnemers cocreatief ontwikkeltraject (10 deelnemers/4 scholen)
- deskresearch centrale topics rond cocreatief ontwikkeltraject
- eerste opmaak programma cocreatief ontwikkeltraject

10. Atlas is een wendbare organisatie

De grote uitdagingen en vele veranderingen van de inhoudelijke werking vragen om een wendbare organisatie die in staat is de uitdagingen en toekomstige verwachtingen te beantwoorden. Daarom zette Atlas ook in 2024 sterk in op verbetering en professionalisering.

10.1. VLAAMS DIGITALISERINGSPROGRAMMA

De Vlaamse Regering stelde 15 miljoen euro ter beschikking van de Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel voor digitaliseringsprojecten in het integratie- en inburgeringsbeleid. In 2022 keurde de Vlaamse Regering de vastlegging van deze middelen goed en kon de verdere operationalisering van de digitaliseringsprojecten van start gaan.

De middelen worden ingezet op 6 werven waarvan de Vlaamse Regering op 17 september 2021 de contouren goedkeurde in de nota VR 2021 1709 VV DOC.0141/1BIS:

- Werf 1: **De Kruispuntbank Inburgering (KBI)**
- Werf 2: **Community building en digital marketing (CRM)**
- Werf 3: **Klantenportaal en -dienstverlening**
- Werf 4: **Online leren en testen**
- Werf 5: **Nederlandse taalverwerving**
- Werf 6: **Digitale wendbaarheid**

Samen met de andere agentschappen en het Huis van het Nederlands Brussel werd in aansturing van het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering en met ondersteuning van Digitaal Vlaanderen het programma uitgevoerd.

Voor werf 1 (KBI) en werf 2 (CRM) werd een gezamenlijke oplossing binnen Salesforce uitgewerkt. Die applicatie kreeg de naam allis. De ontwikkeling van allis werd in de zomer 2022 opgestart en zal de komende jaren een groeipad kennen. De go-live van allis inburgering en NT2 is gepland in het voorjaar 2025. Allis Samenleven is voorlopig nog niet in gebruik bij Atlas, er is eerst nog verdere doorontwikkeling nodig om de tool optimaal te kunnen inzetten. Allis STV is uitgesteld naar 2026.

10.2. OUTPUTGERICHT MANAGEMENT

Atlas wil evolueren naar een organisatie waarin outputsturing centraal staat: leidinggevenden die niet sturen op basis van inputinstructies, procedures en oplossingen, maar wel op basis van problemen, doelstellingen en criteria tot oplossingen komen. Medewerkers krijgen dan de vrijheid om zelf acties te bepalen en in te vullen. Daardoor kunnen ze hun eigen talenten, creativiteit en verantwoordelijkheidsgevoel beter inzetten en kunnen leidinggevenden meer focussen op hoofdlijnen en doelstellingen. Tussen 2022-2023 werden de leidinggevenden en leden van het managementteam van Atlas getraind in de methodiek van outputgericht management. In 2024 besteedden we aandacht aan het inbedden van deze werkwijze in alle teams. We organiseerden trainingssessies voor nieuwe leidinggevenden en projectleiders.

10.3. BOUWPROJECT ATLAS II

In 2020 kocht Atlas het klooster aan op de Copernicussite (Ploegstraat) om een deel van haar werking te huisvesten. Onder toezicht van AG Vespa en Atlas startte het architectenbureau in 2024 met het uittekenen van het schetsontwerp. Volgens de huidige timing zal de nieuwe site, vlakbij de Antwerpse dierentuin en het Centraal Station, eind 2028 in gebruik kunnen genomen worden.